

РЕШЕНИЕ

№ 234

гр. Казанлък, 26.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КАЗАНЛЪК, ПЪРВИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на трети април през две хиляди двадесет и четвърта
година в следния състав:

Председател: ВАЛЕНТИНА ИВ. ТОДОРОВА

при участието на секретаря ЕЛЕНА ИВ. СТОИЛОВА
като разгледа докладваното от ВАЛЕНТИНА ИВ. ТОДОРОВА Гражданско
дело № 20235510101353 по описа за 2023 година

Производството е образувано по искова молба от М. С. З., ЕГН
*****, постоянен адрес: ****, против „С.К.“ ООД, с ЕИК: 202531869,
със седалище и адрес на управление: **** представлявано от Н.П.П..
Процесуалният представител на ищцата твърди, че на ****.2021 г. М. З. е
сключила договор за потребителски кредит № **** със „С.К.“ ООД. Страните
се договорили за отпуснатия заем да бъде в размер на 600 лева, видът на
вноската била месечна, броят на погасителните вноски - 8, размерът на
месечния лихвен процент не бил посочен. В чл. 6.1 от Договорът било
посочено, че заемателят се задължава да предостави на кредитора едно от
следните обезпечения: 1. Безусловна банкова гаранция или 2. Поръчителство
на едно или две физически лица, които да отговарят на определени от
кредитора условия. В чл. 6.2 страните договорили, че в случай на
непредоставяне на обезпечение, на кредитополучателя ще бъде начислена
неустойка в размер на 300 лв. Още със сключване на договора, на ищцата
била начислена неустойка в размер на 300 лв., тъй като не представила в срок
надлежащи поръчители или друг вид обезпечение, посочени в процесния
договор. М. З. погасила изцяло отпуснатия й кредит. Смята, че процесният
договор е нищожен на основание чл. 10, ал. 1 вр. чл. 22 от ЗПК, тъй като не
била спазена предвидената от закона форма. Смята, че е нарушено
изискването процесният договор да е написан по ясен и разбираем начин, като
всички елементи на договора да се представят с еднакъв по вид, формат и
размер шрифт не по-малък от 12, в два екземпляра - по един за всяка от
страните по договора. Смята, че Договорът за потребителски кредит е

нищожен на основание чл. 11, ал. 1, т. 10 ВР. чл. 22 от ЗПК, тъй като не е налице съществен елемент от неговото съдържание, а именно годишният процент на разходите /ГПР/ по кредита. Счита, че в нарушение на императивните правила, в договора за потребителски кредит ГПР е посочен единствено като процент, но без изрично да са описани и основните данни, които са послужили за неговото изчисляване. Смята, че липсата на ясно разписана методика на формиране на ГПР по кредита, а именно кои компоненти точно са включени в него и как се формира посоченият в договора ГПР, което е в пряко противоречие с императивните изисквания на чл. 19, ал. 1 вр. чл. 10, ал. 2 и чл. 10а, ал. 2 и 4 от ЗПК. В договора единствено бил посочен годишен лихвен процент по заема, без обаче да става ясно как тази стойност се съотнася към ГПР по договора. Описаните в съдържанието на договора такси и разходи (в това число възнаградителна лихва, такса експресно разглеждане и неустойка) обаче водели до различен размер на ГПР от посочения. Цитира Решение от 20.09.2018 г. по дело С-448/2017 г. на СЕС, съгласно което „На непосочването на ГПР в договор за кредит трябва да се приравни ситуацията, в която в договора се съдържа само математическа формула за изчисляването на този ГПР, без обаче да предоставя необходимите за това изчисляване данни. В подобна ситуация не можело да се счете, че потребителят е напълно запознат с условията по бъдещото изпълнение на подписания договор към момента на сключването му и следователно, че разполага с всички данни, които могат да имат отражение върху обхвата на задължението му“. На следващо място смята, че в договора за потребителски кредит бил налице грешно посочен размер на ГПР, а действителният такъв бил в пъти по-висок от посочения, което е над максимално установения праг на ГПР, предвиден в императивната разпоредба на чл. 19, ал. 4 от ЗПК. На следващо място, в договора не била посочена каква е договорната лихва, която следва да заплати. Заявява, че в процесния договор е уговорено, че заемателят се задължава да осигури действието физическо лице, изразяващо се в поемане на солидарно задължение в полза на Заемодателя за връщането на всички дължими погасителни вноски, лихви, разходи и неустойки, което да отговаря на условията, посочено в договора.

В процесния договор било уговорено, че в случай, че Заемателят не предостави посоченото в него обезпечение в тридневен срок от сключването му, Заемателят дължал на Заемодателя неустойка, която ще бъде заплащана на части, съгласно предоставения погасителен план. Смята, че от една страна е налице изначална невъзможност потребителят да осигури в толкова кратък срок поръчител /солидарен длъжник/, отговарящ на всички изисквания, посочени в договора. Ето защо счита, че е налице нищожност на договора по смисъла на чл. 26, ал. 2 пр. 1 от ЗЗД. Настоящият случай касаел еднотипни договори за потребителски кредит, върху чието съдържание потребителят не може да влияе. Заявява, че в глава четвърта от ЗПК е уредено задължение на кредитора преди сключване на договор за кредит да извърши оценка на кредитоспособността на потребителя и при отрицателна оценка да откаже

сключването на такъв. В съображение 26 от преамбюла на Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно договорите за потребителски кредити изрично се сочило следното: „В условията на разрастващ се кредитен пазар е особено важно кредиторите да не кредитират по безотговорен начин или да не предоставят кредити без предварителна оценка на кредитоспособността, а държавите - членки следва да упражняват необходимия надзор с цел избягване на такова поведение и следва да приложат необходимите средства за санкциониране на кредиторите в случаите, в които те процедират по този начин“. В този смисъл смята, че клаузата, с която в процесния договор за потребителски кредит е уговорено, че заемателят дължи неустойка, в случай че не предостави обезпечение – двама поръчители /солидарен длъжник/, които отговарят на определени съответно към този момент да бъде направена преценката дали да бъде отпуснат кредит, както и при какви условия вкл. и дали ще е необходимо обезпечение/. Въпреки това на длъжника се вменявало задължение да осигури обезпечение едва след като кредитът бил отпуснат, като ако не стори това дългът му нараствал, т.е. опасността от свръхзадължнялост се увеличавала. Отделно от горното смята, че неустойка за неизпълнение на задължение, което не е свързано пряко с претърпени вреди (няма данни за ответника да са настъпили вреди от непредоставянето на обезпечение) е типичен пример за неустойка, която накърнява добрите нрави, тъй като излиза извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции и цели единствено постигането на неоснователно обогатяване /в този смисъл е и т. 3 от Тълкувателно решение № 1/15.06.2010 г. по т. д. № 1/2009 г. на Върховния Касационен съд/. Счита, че е налице заобикаляне на закона по смисъла на чл. 26, ал. 1 пр. 2 от ЗЗД. Разпоредбата на чл. 33, ал. 1 от ЗПК предвижда, че при забава на потребител, кредиторът има право само на лихва върху неплатената в срок сума за времето на забава. С процесната клауза за неустойка в полза на кредитора се уговаряло още едно допълнително обезщетение за неизпълнението на акцесорно задължение - недадено обезпечение, от което обаче не произтичали вреди. Подобна неустойка всъщност обезпечавала вредите от това, че вземането нямало да може да бъде събрано от длъжника в срок, но именно тези вреди се обезщетявали и чрез мораторната лихва по чл. 33, ал. 1 от ЗПК. Счита, че подобно кумулиране на неустойка за забава с мораторна лихва било недопустимо. Заявява, че следва да се отбележи, че непредоставянето на обещани обезпечения (когато същите са били реално очаквани от кредитора), съобразно разпоредбата на чл. 71 от ЗЗД, давало основание да се иска незабавно цялото задължение. В случая кредиторът променял последиците от липса на обезпечение и вместо да санкционира с предсрочна изискуемост, той начислявал неустойка, чието плащане разсрочвал заедно с периодичните вноски. Смята, че от горното е изводимо, че нито една от страните нямала реално намерение да бъде предоставено обезпечение или да се ползват правата на кредитора по чл. 71 от ЗЗД, при непредоставено обезпечение. Счита, че ако кредиторът е имал за цел да получи

обезпечение същият е могъл да отложи даването на кредит, каквато е обичайната практика при предоставяне на обезпечени кредити. Дори да се приемело, че страните са допускали възможността исканото обезпечение да се предостави и „неустойката“ да не се дължи, то смятам, че това плащане не се явява неустойка по смисъла на закона, а възнаграждение, дължимо под условие. Това било така, тъй като последиците от неизпълнението на „задължението“ да се предоставело обезпечение, не били типичните последици от договорно неизпълнение, които законът предвижда, а напротив договорът продължавал да се изпълнява по първоначално заложен погасителен план, но при по-висока цена, прикрита като неустойка. Счита, че тази клауза е изцяло неравноправна и нищожна на основание чл. 143, ад. 2, т. 5 от Закона за защита на потребителите /ЗЗП/, тъй като същата задължавала потребителя при неизпълнение на неговите задължения да заплати необосновано висока неустойка. Също така счита, че тази клауза не била индивидуално уговорена, съгласно чл. 146 от ЗЗП. Смята, че в пряко нарушение на императивното правило на чл. 19, ал. 1 вр. чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК „С.К.“ ООД не било включило в ГПР разходите за заплащане на „неустойка“, която по своята същност представлявала печалба за кредитора, надбавка към главницата, която се плаща периодично, поради което трябвало да е част от годишния лихвен процент /ГЛП/ и ГПР. При условие, че ГПР бил законосъобразно описан, действителният такъв щял да възлиза многократно над допустимия. Ето защо счита, че е налице нарушение на разпоредбата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, водеща до нищожност на договора като цяло, тъй като търговецът заблудил потребителя за действителния размер на ГПР, приложим в отношенията между страните. Според императивната разпоредба на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, ГПР не можело да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове или във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България, което означавало, че лихвите и разходите по кредита не могат да надхвърлят 50 % от взетата сума. Ето защо счита, че на основание чл. 19, ал. 5 от ЗПК, клаузи в договор, надвишаващи определените по ал. 4, били нищожни. Счита, че с тези действия „С.К.“ ООД заобиколило изискванията на ЗПК за точно посочване на финансовата тежест на кредита за длъжника, като съгласно чл. 21, ал. 1 от ЗПК. Всички приложими към сключването, изпълнението, прекратяването и развалянето на потребителски договори национални нормативни актове /ВПК, ЗПФУР, ЗЕДЕУУ и др./ били приети в Република България, въз основа на присъединяването ни към Европейския съюз и произтичащите от това задължения за синхронизиране на българското законодателство с европейското. Ето защо счита, че приложимото национално законодателство следва да бъде тълкувано и прилагано съобразно духа, целите, съображенията и разпоредбите на действащата Директива 2008/48/ЕО на Европейския Парламент и Съвета от 23 Април 2008 г. относно договорите за потребителски кредити. Във връзка с горното смята, че неизпълнението на задължението за правилно посочване на размера на ГПР

злепоставяло и самата цел на Директива 2008/48/ЕО да има единен съпоставим прозрачен пазар на кредитите, защото по този начин потребителят не може да сравни продуктите адекватно. Целта на уредбата на ГПР била чрез императивни норми да се уеднакви по еднозначен начин изчисляването и посочването на ГПР на кредита и това да служи за съпоставка на кредитните продукти и да ориентира икономическия избор на потребителя. Обстоятелството дали е правилно изчислен и посочен ГПР се установявало на база изискванията на единната формула, залегнала в самата Директива 2008/48/ЕО /и транспонирана в ЗПК/, поради което същата има и нормативно значение. Гореописаните такси /в това число и начислената „неустойка“/ безспорно попадали в изискванията на Директивата – те са предвидими общи разходи, които обуславят сключването на договора при тези условия и са предварително заложиени. По тези съображения тези клаузи изисквали размерът им да се включи в общия размер на разходите и от там в ГПР. Ето защо счита, че неправилното изчисляване и посочване е самостоятелно основание за недействителност на договора. В подкрепа на това е и обстоятелството, че посочването на ГПР било изведено като съществено условие на договора. Това следвало и от сравнителноправния прочит на уредбите на държавите от ЕС, имплементираща Директива 2008/48/ЕО/, както и практиката на СЕС, където това изискване последователно и ясно било формулирано и затвърждавано. Смята, че от гореизложеното е единствено изводимо, че грешното посочване на размера на ГПР следвало да се приравни на хипотезата на непосочен ГПР по смисъла на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, респективно целият договор следвало да се обяви за недействителен на основание чл. 22 от ЗПК. Счита, че посочването в договора на размер на ГПР, който не е реално прилаганият в отношенията между страните, представлява „заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл. 68д, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от Закона за защита на потребителите, както и по смисъла на правото на ЕС. В този смисъл било и Решение от 15.03.2012 г. по дело (2453/10 на СЕС „Търговска практика, състояща се в посочването в договор за кредит на по-нисък от действителния годишен процент на разходите, трябва да се окачестви като „заблуждаваща“ по смисъла на член 6, параграф 1 от Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 година относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и за изменение на Директива 84/450/ЕИО, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета („Директива за нелоялните търговски практики“), доколкото тя подтиква или било възможно да подтикне средния потребител да вземе решение за сделка, което в противен случай не би взел. Счита, че Договорът за потребителски кредит е нищожен на основание чл. 11, ал. 1, т. 9 ВР. чл. 22 от ЗПК вр. чл. 26, ал. 1, пр. 2 от ЗЗД, тъй като клаузата за възнаградителната лихва /ГЛП/ е нищожна поради противоречие с добрите нрави. Смята определения от кредитодателя размер на възнаградителната

лихва (в който се включва и начислената „неустойка“) за изключително висок и противоречащ на добрите нрави, тъй като надвишава трикратния размер на законната лихва за необезпечени заеми, респ. двукратния размер на законната лихва за обезпечени заеми. В тази връзка недействителността на уговорката относно договорната лихва води до нищожност и на целия договор /per argumentum чл. 11, ал. 1, т. 9 ВР. чл. 22 от ЗПК. Налице била разлика между посочената в процесния договор за потребителски кредит сума, подлежаща на връщане, и тази, която ищцата реално е върнал на ответното дружество. Липсвали каквито и да било условия за прилагането на ГЛП. Липсвало уточнение за базата, върху която се начислява лихвеният процент - дали върху целия размер на кредита или върху остатъчната главница. Нарушението било още по-съществено доколкото, нито в договора, нито в погасителния план има отбелязване какъв е общият размер на дължимата за срока на договора възнаградителна лихва и съотношението ѝ с главницата по кредита, за да може да се направи проверка дали посоченият лихвен процент отговаря на действително прилагания от кредитодателя. Визираната неяснота съществено ограничавала правата на потребителя и е основание за недействителност на договора за кредит. За да се обезпечат правата на потребителя по сключения договор за потребителски кредит, в последния следвало на ясен и достъпен език да е описано визираното в законовата норма на чл.11 ЗПК съдържание. Липсата на някои от съществените реквизити водило до недействителност на договора на специалните основания по чл.22 ЗПК, последица от което било връщане само на чистата стойност на кредита, без лихви и други разходи по кредита. От това следвало, че неизпълнението на задължението на кредитодателя (банка или пък небанкова финансова институция), който по занятие осъществявал сделки по предоставяне на потребителски кредити и като такъв бил и по-силната страна в правоотношението, да предостави на потребителя изискуемата информация, водило до лишаване от правото му да получи възнаграждението по договора. Ето защо смята, че клаузите в процесния договор не са формулирани по ясен и недвусмислен начин, съгласно изискванията на чл. 147 ал. 1 от ЗЗП и разглеждани както самостоятелно, така и в съвкупност с останалите уговорки, не позволявали на потребителя да прецени икономическите последици. Не били спазени изискванията на чл. 11, ал.1, т.11 ЗПК, съгласно който договорът за потребителски кредит следвало да съдържа условията за издължаване, включително погасителен план, съдържащ информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски, последователността на разпределение на вноските между различните неизплатени суми, дължими при различни лихвени проценти за целите на погасяването. Процесният договор съдържа информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски, но в същия не е посочена последователността на разпределение на вноските между различните неизплатени суми. Видно било същественото нарушение на изискванията на чл. 11 ЗПК. Заявява, че налице са явно неизгодни условия по

процесния договор с оглед драстичното несъответствие и несъразмерност в стойността на насрещните престации. Евентуално, ако съдът приемел договора за валиден и действителен, смята, че са нищожни отделните клаузи от процесния договор на основание чл. 26, ал. 1, пр. 1 от ЗЗД поради нарушение на закона, чл. 26, ал. 1, пр. 2 от ЗЗД поради нарушаване на добрите нрави, респективно на основание чл. 146 от ЗЗП поради неравноправност. Цитира разпоредбата на чл. 23 от ЗПК, съгласно която „Когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита“. Моли съдът да постанови решение, с което да признае за установено в отношенията между страните „С.К.“ ООД, с ЕИК: 202531869, със седалище и адрес на управление: **** представлявано от Н.П.П. и М. С. З. с ЕГН *****, че чл.6 ал.2 - неустоечната клауза от сключения между тях договор за потребителски кредит № **** е нищожна.; Да им бъдат присъдени направените по делото съдебни и деловодни разноски, включително адвокатско възнаграждение.

В срока по чл. 131, ал. 1 от ГПК е депозиран писмен отговор от пълномощник на ответника. Заявява, че не оспорва релевираното обстоятелство, че между М. С. З. с ЕГН ***** и „С.К.“ ООД е сключен договор за паричен заем № **** от ****.2021 г., по силата на който ищецът получил в заем сумата от 600 лева. Не оспорвал и обстоятелството, че заемните средства били предоставени от „С.К.“ ООД на потребителя съобразно посочените в договора условия. Заявява, че представляваното от него Дружество не е надлежен ответник в настоящия процес:

Не оспорва, че между ищеца и доверителя му бил сключен договор за паричен заем № **** от ****.2021г., с размер на отпуснат заем 600лв., при следните условия : ГПР 48,57 %, фиксиран годишен лихвен процент 40,05%, обща сума на плащане 721,49 лв. Ищецът не заплащал в срок определените в погасителния план месечни вноски. С договор за прехвърляне на вземания от 11.04.2023г., прехвърлил своите права по процесния договор за заем на цесионера „АПС Б.Б.“ ЕООД. В случая, уведомявал надлежно ищеца за прехвърлянето на процесното вземане, като с оглед сключения договор за прехвърляне на вземане, всички дължими по процесния договор за заем суми следвало да бъдат заплатени в полза на „АПС Б.Б.“ ЕООД. Цитира чл. 26 ЗПК, съгласно който кредиторът може да прехвърли вземането си по договор за потребителски кредит на трето лице само ако същият предвижда такава възможност. В чл. 7 на процесния договор било уговорена именно посоченото. В чл. 26, ал. 2 ЗПК било прието, че потребителят може да предяви своите възражения, във връзка с договора за кредит пред цесионера. Съгласно чл. 99, ал. 1 ЗЗД доверителят му прехвърлил на цесионера всички свои права по процесния договор за заем. С прехвърляне на вземането настъпила промяна в субектите на облигационното правоотношение, като кредитор е станал цесионерът. Правната теория и съдебната практика приемала, че договорът за прехвърляне на вземане /цесия/ се извършва между

първоначалния и новия кредитор и имал за цел да измени титуляра на вземането в отношенията с длъжника, без цесионерът да става страна в договорното правоотношение и носител на задълженията. Не бил страна по договора за цесия и длъжникът, но последиците, породени от същия несъмнено пряко го засягали. По силата на чл. 26, ал.2 ЗПК длъжникът следвало да предяви своите възражения, включително и тези за нищожност на договора или определени негови клаузи спрямо цесионера, а не срещу цедента. С оглед на посоченото счита, че така предявения иск срещу представляваното от него Дружество е недопустим, доколкото след прехвърлянето на процесното вземане същото не било страна по договора за заем от ****.2021г. В случай че съдът счете иска за допустим, то моли да отхвърли същия като неоснователен и недоказан. Неправилно било твърдението, че договорът за кредит не отговаря на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК. Видно от съдържанието на представения договор за потребителски кредит, в същия били посочени всички допускания, взети предвид от кредитора при определяне на годишния процент на разходите. Нещо повече, редът за определяне на годишния процент на разходите бил дефиниран императивно в чл. 19, ал. 2 ЗПК и страните по договора не разполагали с правна възможност за неговото определяне по различен начин. В конкретния случай ГПР в размер на 48.57%, изчислен по формула, съгласно Приложение № 1, като видно от съдържанието на процесния договор единственият разход бил посоченият в договора годишен лихвен процент. Процесният договор за кредит бил съобразен с императивната норма на чл. 11, т. 10 ЗПК. На първо място чл. 11, т. 10 ЗПК не изисквал да се посочи в договора математическият алгоритъм, по който се изчислява ГПР. Заявява, че това е така, защото в рамките на Европейския съюз, в това число и в Р. България имало нормативно предвидени две математически формули за изчислението на ГПР /т. 1 и т. 2 от Приложение № 1 към ЗПК/, които единствено може да се прилагат за изчислението на ГПР. Страните по договора за кредит нито могли да прилагат друга математическа формула за изчислението на ГПР, нито били длъжни да възпроизвеждат в договорите си горните две формули. Нормата на чл. 11, т. 10 ЗПК не предвиждала в договора за потребителски кредит изрично и изчерпателно да бъдат изброени всички разходи, включвани в ГПР, а единствено да се посочат допусканията, използвани при изчисляване на ГПР. Всички компоненти, които съгласно формулата по Приложение №1 следвало да бъдат взети предвид при определяне на ГПР се съдържали в чл. 3 на договора и погасителния план, а именно: общият брой на погасителните вноски, годишния лихвен процент, представляващ единствен разход по кредита, интервалът, между датата на първото усвояване на сума по кредита и датата на съответната погасителна вноска, а в погасителния план се съдържали поредният номер и размерът на съответната погасителна вноска. Цитира чл. 19, ал. 1 от ЗПК, съгласно който годишният процент на разходите изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи, изразени като годишен процент от общия

размер на предоставения кредит. Формулата за изчисляването му била уредена в Приложение № 1 към чл. 19, ал. 2 от ЗПК. Горепосоченото било застъпено и в практиката на СЕС. Цитира чл. 4, параграфи 1 и 2 от Директива 87/102, съгласно която договорът за кредит трябва да се изготви в писмена форма и в него трябва да се посочи ГПР, както и условията, при които последният може да бъде променен. В чл. 1а от тази директива се определяли условията за изчисляване на ГПР, а в чл. 4, буква „а“ от нея се уточнявало, че ГПР трябва да се изчисли „в момента, в който кредитният договор е сключен“. Така това информиране на потребителите относно общия разход по кредита под формата на процент, изчислен съгласно единната математическа формула, имал съществено значение /в този смисъл Определение от 16 ноември 2010 година Pohotovost C-76/10, EU: C:2010:685, т. 69 и 70/. В случая към момента, в който договорът бил сключен, предвидената в договора неустойка не се дължала, тъй като нейната изискуемост настъпвала при неизпълнение на посочените в договора задължения в тридневен срок от сключване на договора. Неоснователно било и твърдението на ищцата, че в годишния процент на разходите следвало да бъде включен и размерът на уговорената в договора неустойка за неизпълнение на задължението за предоставяне на обезпечение. Това противоречало пряко на разпоредбата на чл. 19, ал. 3, т. 1 ЗПК, съгласно която при изчисляване на годишния процент на разходите по кредита не се включват разходите, които потребителят заплаща при неизпълнение на задълженията си по договора за потребителски кредит. Твърди, че съгласно трайно възприетата съдебна практика противоречието на неустойката с добросъвестността и излизането ѝ извън присъщите ѝ функции, са предпоставка за обявяване на неустоечната клауза за нищожна. Т.е. правните последици от уговаряне на неустоечно задължение, което противоречи на добрите нрави, се изразявали в неговата нищожност, а не в трансформирането му в друг вид задължение, преследващо съвсем различна от първоначално заложената му цел. Обезщетението по дефиниция не попадало в общите разходи и не можело да се взема предвид при изчисляване на ГПР. От тук следвало, че неустойката не влизала в посочения размер на ГПР и не можела да се приравнява на възнаградителна лихва, тъй като по смисъла на уговореното между страните, тя нямала такава функция. Съгласно Съображение 20 от Директива 2008/48/ЕО Общите разходи по кредита за потребителя следвало да включва всички разходи, включително лихва, комисиони, такси, заплащане за кредитни посредници и всякакви други видове разходи, които потребителят следва да заплати във връзка с договора за кредит, с изключение на нотариални такси. Видно от съдържанието на представения договор за потребителски кредит, в същия били посочени всички допускания, взети предвид от кредитора при определяне на годишния процент на разходите. Нещо повече, редът за определяне на годишния процент на разходите бил дефиниран императивно в чл. 19, ал. 2 ЗПК и страните по договора не разполагали с правна възможност за неговото определяне по различен начин. В конкретния случай ГПР в

размер на 48.57% бил изчислен по формула, съгласно Приложение № 1, като видно от съдържанието на процесния договор единственият разход бил посоченият в договора годишен лихвен процент. За доказване на обстоятелството, че в договора за кредит са посочени всички допускания, взети предвид от кредитора при определяне на годишния процент на разходите, моли съда да бъде допусната съдебно-счетоводна експертиза. Горепосоченото било застъпено и в практиката на СЕС. Съгласно чл. 4, параграфи 1 и 2 от Директива 87/102 договорът за кредит трябва да се изготви в писмена форма и в него трябва да се посочи ГПР, както и условията, при които последният може да бъде променян. В чл. 1а от тази директива се определяли условията за изчисляване на ГПР, а в чл. 4, буква „а“ от нея се уточнявало, че ГПР трябва да се изчисли „в момента, в който кредитният договор е сключен“. Така това информиране на потребителите относно общия разход по кредита под формата на процент, изчислен съгласно единната математическа формула, имало съществено значение /в този смисъл Определение от 16 ноември 2010 година Pohotovost C-76/10, EU: C:2010:685, т. 69 и 70/. В случая към момента, в който договорът бил сключен, предвидената в договора неустойка не се дължала, тъй като нейната изискуемост настъпва при неизпълнение на посочените в договора задължения в тридневен срок от сключване на договора. Ищецът твърдял, че клаузата за възнаградителната лихва е нищожна, поради противоречие с добрите нрави. Излага твърдения, че с уговорения ГЛП в размер от 40,05 % се нарушавали добрите нрави, тъй като размерът на възнаградителна лихва, надвишавал трикратния размер на законната лихва. Соченото от ищцата ограничение, а именно трикратният размер на законната лихва, надхвърлянето на което, според него, имало за последица противоречие с добрите нрави, почивало на отменени нормативни актове, които не са приложими към дата на сключване на договора- 28.06.2021г. - Законите против лихвоимството от 31.03.1931 г., от 30.07.1933 г. и от 14.08.1946 г., както и Постановление № 5 от 18.01.1991 г. за лихвите по депозитите, влоговете и кредитите на населението и фирмите - арг. от Решение № 906 от 30.12.2004 г. на ВКС по гр. д. № 1106/2003 г., II г. о. Заявява, че действително е налице съдебна практика/Решение № 906 от 30.12.2004 г. на ВКС по гр. д. № 1106/2003 г., II т. о., Решение № 378 от 18.05.2006 г. на ВКС по гр. д. № 315/2005 г., II г. о., Решение № 1270 от 09.01.2009 г. на ВКС по гр. д. № 5093/2007 г., II т. о./, според която уговорката за възнаградителна лихва, надвишаваща два или три пъти размера на законната лихва, противоречи на добрите нрави, но същата е неотнормирана. Твърдяната от ищцата съдебна практика в частта ѝ относно приетия размер на възнаградителната лихва била неприложима към процесното договорно отношение, тъй като същата била постановена при по-различна социално-икономическа обстановка и при различни условия, различна нормативна база и обществени отношения, свързани с пазара на кредитни услуги и с достъпа до него на различни правни субекти. В тази връзка следвало да се отбележи, че след влизането на

Република България в Европейски съюз вътрешното законодателство в областта на потребителското кредитиране било синхронизирано с европейското, като основен акцент бил поставен върху установения в Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 23 април 2008 година баланс между гарантираната с Договора за функциониране на ЕС свобода на договаряне в рамките на установения вътрешен пазар и засилената потребителска защита. Ето защо счита, че прилагането на цитираната съдебна практика относно договорната лихва, установена при действието на различни нормативни актове и социално-икономически условия от преди влизането на страната ни в ЕС, съставлявала недопустимо регулиране на пазарни обществени отношения от съда в нарушение на ДФЕС, вътрешното и европейското законодателство в областта на потребителското кредитиране и по-конкретно Директива 2008/48/ЕО. Още повече, че европейското законодателство не въвеждало изрично ограничение в пределния размер на договорната лихва до трикратния размер на законната лихва. Напротив, българският Закон за потребителския кредит въвеждал имплицитно ограничение в размера на законната лихва чрез нормата на чл. 19, ал. 4 ЗПК въвеждане на определен размер на годишния процент на разходите, тъй като същата съгласно чл. 19, ал. 1 ЗПК и § 1, т. 1 ДР е компонент при неговото определяне. В този смисъл и твърдението за недействителност на договорната лихва не намирало опора в действащото законодателство, тъй като към датата на сключване на процесния договор за кредит, посочената разпоредба на чл. 19, ал. 4 ЗПК била в сила. По аналогичен въпрос ОС Варна в Решение № 1227 от 13.07.2021 г. на ОС - Варна по в. гр. д. № 1084/2021 г., е приел, цитира: „Действително в случая договорения лихвен процент надвишава четири пъти законната лихва, но отчитайки обстоятелството, че се касае за рисково небанково кредитиране по занятие, при което цената на обичайно предлаганата услуга следва да покрива по-големи очаквани загуби от дейността, а това от своя страна налага по-големи лихви, липсата на предоставено обезпечение, както и съобразявайки размера на предоставената сума с този на уговореното възнаграждение и периода за издължаване на кредитния ресурс, то съдът намира, че горепосочената клауза не регламентира прекомерен размер на договорна лихва, който да обосновава нейната нищожност“. Несъстоятелни били твърденията на ищцата, че възнаградителната лихва е нищожна на основание чл. 21 ЗПК. Неправилно същата твърдяла, че към размера на договорната лихва следва да се прибави и размера на неустойката, тъй като последната представлявала „скрита лихва“. Неизпълнение на задължението за предоставяне на обезпечение от страна на заемополучателя водило до задължение, същият да заплати определена сума за неустойка по договора. В случай че потребителят предостави посочените, то същият нямало да заплаща неустойка, което е изрично уговорено в чл. 6 от договора. Заявява, че договорната лихва по същността си е възнаграждението, което кредиторът получава от отпускането на кредита на потребителя. Възнаграждението не зависило от осъществяването на някакво условие,

каквото е заплащането по неустоечната клауза. Функцията на неустойката не била възнаграждение, което кредиторът ще получи при усвояване на сумата по кредита от потребителя, а целяла да обезпечи вземането на кредитора при съблюдаване на икономическото състояние на длъжника. Твърди, че неправилни са твърденията на ищцата за заобикаляне на разпоредбата на чл. 19 ал. 4 ЗПК, посредством предвиждане на неустоечно задължение, което в действителност се явявало „допълнителна печалба“ от кредита. Следвало да се отбележи, че доводите на ищцата за заобикаляне на закона противоречат на твърденията ѝ за нищожност на неустойката поради противоречие с добрите нрави. Това е така, защото съгласно трайната практика на ВКС /Тълкувателно решение № 5/28 ноември 2012 г., Решение № 22/01.02.2016г. по гр.д.№ 4447/2015 г., ВКС, IV г.о., Решение № 107/23.03.2012г. по гр.д.№ 689/2011, ВКС, IV г.о./ фактическият състав на заобикаляне на закона инкорпорира един обективен елемент - две или повече действителни съглашения, като всяко от тях само по себе си противоречи на повелителните правила, съдържащи се в нормативните актове, и един субективен елемент - обща съзнавана и от двете страни по съглашенията цел за постигане на забранен от правото резултат посредством сключването на сделките. За да е налице заобикаляне на закона, било необходимо правно недопустимият резултат да е постигнат с няколко действителни съглашения. Т.е. заобикаляне на закона не можело да бъде осъществено чрез невалидно съглашение, в каквато посока били изложените от ищцата твърдения. В конкретния случай не били налице нито обективният, нито субективният елемент от фактическия състав на заобикаляне на закона. Заявява, че доколкото ищцата твърди, че неустоечното задължение е недействително на собствено основание, то същото не би могло да бъде част от валидно извършените сделки, чрез които да се постигане забранен от правото резултат. Сочи че с оглед на това то не би могло да бъде част от сключените между страните сделки, целящи заобикалянето на изискването на чл. 19, ал. 4 ЗПК. Още повече, че твърдението, че целта за заобикаляне на закона е била известна единствено на кредитора по договора, но не и на ищцата, заявява, че това би довело до липса на субективния елемент от фактическия състав на заобикалянето на закона. С оглед на посоченото, счита за неоснователно твърдението за нищожност на процесния договор на основание заобикаляне на закона. Несъстоятелно било възразението, че не е изпълнено изискването по чл. 11, ал. 1, т. 9 ЗПК, поради непосочването на условието за прилагане на лихвения процент. Посоченото изискване не било приложимо към процесния договор за заем, доколкото в него бил уговорен фиксиран лихвен процент, който оставал непроменен за целия период на договора. Заявява, че клаузата на договорната лихва и ГПР не са неравноправна по смисъла на чл. 143 ЗЗП: Неправилни били твърденията, че клаузата на възнаградителната лихва и ГПР са неравноправни по смисъла на чл. 143 ЗЗП. В процесния договор ясно бил определен размера на ГЛП, а именно 40,05%, и ГПР в размер на 48.57%, като посочените са уговорки от основния предмет на договора, тъй като същите са от същинското

съдържание на посочения. В константната практиката на ВКС -Решение № 9 от 27.02.2020 г. по т. д. № 62/2019 г., I т. о.; Решение № 384 от 29.03.2016 г. по т. д. № 2520/2016 г. II т. о.; Решение № 205 от 07.11.2016 г. по т. д. № 154/2016 г., I т. о.; Решение № 144 от 08.11.2017 г. по т. д. № 2155/2016 г. II т. о., решение № 87 от 06.11.2019 г. по т. д. № 848/2017 г. I т. о., се приемало, че уговорките, които определят основния предмет на договора и не са индивидуално договорени, не могли да бъдат преценени като неравноправни, ако са ясни и разбираеми - чл. 145, ал. 2 от ЗЗП. Цитира член 4, параграф 2 от Директива 93/13 във връзка с член 8 от нея които допуска държавите членки да предвиждат в законодателството, с което транспонират Директивата, че „преценката за неравноправния характер“ не се отнасяла до посочените в тази разпоредба клаузи, при условие че те били изразени на ясен и разбираем език. От тази разпоредба следвало, че евентуално неравноправният характер на посочените клаузи не подлежи на преценка, а както е постановил Съдът, попадал в приложното поле на уредената с Директивата област (вж. в този смисъл решение Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid, EU:C:2010:309, точки 31, 35 и 40). Цитира разпоредбата на чл. 143, ал. 2, т.19 ЗПП, съгласно която неравноправна е клаузата, която не позволява на потребителя да прецени икономическите последици от сключването на договора. Видно от чл. 3 на самия договор ясно и точно било посочено какви ще са финансовите последици за потребителя, каква сума следва да заплати по договора за кредит и респективно финансовата тежест, която поема. Следвало да се има предвид, че посочената по-горе разпоредба от ЗПП касаела уговорки от договора, в които не са формулирани ясни условия, към момента на сключването на договора, а не както било в конкретния случай - изписани недвусмислено и ясно за потребителя. Налице била константна практика на ВКС - Решение № 77/22.04.2015 г. по гр. дело № 4452/2014 г. на ВКС, ГК, III г. о., Решение № 424/02.12.2015 г. по гр. дело № 1899/2015 г. на ВКС, ГК, IV г. о., Решение № 51/04.04.2016 г. по т. дело Кг 504/2015 г. на ВКС, ТК, II т. о., Решение № 95/13.09.2016 г. по т. дело № 240/2015 г. на ВКС, ТК, II т. о., Решение № 205/07.11.2016 г. по т. дело Кг 154/2016 г. на ВКС, ТК, I т. о., Решение № 165/02.12.2016 г. по т. дело № 1777/2015 г. на ВКС, ТК, I т. о., Решение № 201/02.03.2017 г. по т. д. № 2780/2015 г. на ВКС, ТК, II т. о., Решение Кг 6/17.07.2018 г. по т. д. № 2111/2016 г. на ВКС, ТК, II т. о., Решение № 384/29.03.2019 г. по т. д. № 2520/2016 г. на ВКС, ТК, I т. о., Решение Кг 314/29.07.2019 г. по т. д. Кг 1766/2016 г. на ВКС, ТК, II т. о. Решение Кг 170/16.03.2021 год. по т. д. Кг 1901/2019 год. на ВКС, ТК, II т. о. и други съдебни актове, в която се приема, че уговорките, които определят основния предмет на договора и не били индивидуално договорени, не можело да бъдат преценени като неравноправни, ако са ясни и разбираеми - чл. 145, ал. 2 ЗЗП. Клаузата за възнаграждението на кредитодателя била съществен елемент на договора за кредит и изискването на яснота и разбираемост се счита за изпълнено, не само ако цената е посочена ясно от граматическа гледна точка, но и ако от

съдържанието ѝ може точно да бъде разбран обхватът на поетото задължението и средният потребител, относително осведомен и в разумна степен наблюдателен и съобразителен, да разбере икономическите последици от сключването на договора. В конкретния случай, размерът на възнаградителната лихва по договора за кредит бил приет в определен процент на годишна база. Заявява, че ГЛП е фиксиран и с ясно изразена стойност към момента на подписване на договора - 40.05%, като същият не подлежи на промяна, а за потребителя е налице яснота и сигурност в размера на поетото задължение още към момента на сключването на договора за заем. При аналогичен спор СГС в Решение Кг 261726 от 11.03.2021 г. на СГС по в. гр. д. Кг 1192/2020 г. е приел, цитира: Ето защо за жалбоподателката е налице яснота относно финансовата тежест, която поема чрез сключването на оспорения договор за потребителски кредит. Посочването на точните размери на отделните имуществени пера, които формират задължението на жалбоподателката, по ясен и разбираем начин са определени общите разходи по кредита и съответно неговата цена, като точно са определени икономическите последици от сключването на оспорения договор. По този начин е обезпечена възможността жалбоподателката да извърши обоснована преценка относно общ размер на задължението, което произтича от договора за потребителски кредит и съответно и съответно не е допуснато и соченото от жалбоподателката нарушение на принципа за обективност и прозрачност на уговорките по потребителските сделки. С оглед на горепосоченото клаузата, касаеща възнаградителната лихва не е неравноправно по смисъла на чл. 143, ал. 2, т.19 ЗПК. Относно възражението, че клаузата за неустойка е нищожна заявява, че в исковата молба ищецът е направила твърдение, че клаузата за неустойка е нищожна, поради противоречие с добрите нрави. Цитира разясненията, дадени в Тълкувателно решение № 1/2009 г. на ОСТК на ВКС, съгласно което добрите нрави са неписани и несистематизирани морални правила без конкретика, но които изхождайки от принципа за справедливост, са общоприети в обществото и субектите на правото следва да се ръководят от тях. Правилата на морала, подобно на императивните норми на закона, лимитират свободата на договаряне и автономията на волята на страните. Прекрачването на тези предели се санкционирани от закона с нищожност на съответната уговорка — чл. 26, ал. 1, пр. 3 от ЗЗД. Във всеки случай на предоставяне на потребителски кредит, финансовата институция следвало да държи сметка за носения риск, във връзка с отпускането на кредита. Рисковият профил на клиента се оценявал преди момента на сключване на договора за заем, като към този момент се преценявал и носения от финансовата институция финансов риск. Нивото на риска, от своя страна, зависило от редица фактори от обективен характер, като част от тях били изначално известни на кредитора (напр. факторите, свързани с платежоспособността на потребителя), а друга част зависели от точното изпълнение на договора от страна на потребителя. Кредиторът следвало да съобрази и оцени риска не само в контекста на данните, налични в справката

от Централния кредитен регистър или в друга база данни, използвана в Република България за оценка на кредитоспособността на потребителите, но и с оглед на предвидените механизми за обезпечение на задължението. Заявява, че поради тази причина обезпечението на задължението било съществен елемент при преценката на носения от кредитора риск с оглед обстоятелството, че то му предоставяло възможност да реализира правата си срещу трето лице или банка-гарант в случаите на неизпълнение на договора от страна на потребителя. Поради тази причина при вземане на решение за сключване на договор за заем, като е оценил кредитоспособността на клиента, кредиторът бил приел да поеме финансовия риск и да сключи договор за заем с клиента при условие, че същият представи надлежно обезпечение - поръчител или банкова гаранция. Заявява, че само при това условие кредиторът би имал интерес да сключи договор за заем с клиента и да поеме финансовия риск. Неизпълнение на задължението за предоставяне на обезпечение от страна на потребителя водило до непропорционално увеличение на поетия от заемотателя финансов риск от невъзможност за събиране на необезпеченото вземане в случай на неизпълнение на договора от страна на потребителя (каквото ил налице и в конкретния случай). Поради тази причина, за недопускане на неравновесие между правата и задълженията на заемотателя и потребителя страните се били съгласили, че в случай на неизпълнение на същественото задължение за предоставяне на обезпечение, вредите от неизпълнението щели да бъдат ликвидирани чрез единствения възможен и нормативно допустим способ за това - чрез включване на клауза с неустойка в посочения размер. По този начин съобразно изискванията на чл. 92 ЗЗД, страните били договорили неустойка, която да обезпечи изпълнението на поетото задължение за предоставяне на обезпечение в една от двете форми. За яснота на изложението следвало да се отбележи, че действащото българско законодателство дефинирало задължението за представяне на обезпечение като съществено за интереса на кредитора. Така например разпоредбата на чл. 71 ЗЗД предоставяла възможност на кредитора да търси изпълнението на срочно задължение и преди срока, когато длъжникът станал неплатежоспособен, или със своите действия намалил дадените на кредитора обезпечения, или не му е дал обещаните обезпечения. Заявява, че в контекста на горното обаче следва да се съобрази и обстоятелството, че предоставянето на обезпечение в една от двете форми зависи изцяло от волята и действията на потребителя. Нещо повече, чрез неизпълнение на поетото договорно задължение за представяне на обезпечение потребителят де факто едностранно и без оглед на волята на кредитора бил увеличен носеният от него финансов риск. Това увеличаване на риска се случвало пост фактум - след датата на отпускане на кредита и то по волята на една от страните - в резултат на неизпълнение на договорно задължение. Това обстоятелство представлявало едно бъдещо несигурно събитие, което с оглед презумпцията за добросъвестност при договарянето и сключването на договори по чл. 12 ЗЗД, заявява, че не би могло да бъде

презюмирано изначално от кредитора. Счита че кредиторът не е могъл и не е бил длъжен да предвиди при сключването на договора, че въпреки че е информирал клиента за задължението му за предоставяне на обезпечение /посочено в Стандартния европейски формуляр/, ищцата е договаряла недобросъвестно с изначално намерение да не предостави уговореното обезпечение. Твърди, че обратното би означавало да се приеме, че съдът бонифицира недобросъвестната страна по договора в нарушение на чл. 12 ЗЗД и в нарушение на общоприетия принцип в правото за черпене на права от собственото недобросъвестно поведение. Заявява, че в случай че ищецът изначално е бил наясно, че не може да предостави исканото от кредитора обезпечение, то същият очевидно договарял недобросъвестно в нарушение на изискванията на чл. 12 ЗЗД, с ясното намерение да лиши кредитора от обезпечение по кредита. В случай че договореният между страните 3-дневен срок бил недостатъчен за осигуряване на обезпечение, потребителят следвало да информира за това кредитора, като отправи писмено искане за удължаване на договорения срок, ако същият не е бил достатъчен, или пък да предложи друго заместващо обезпечение. Сочи, че в настоящия случай клиентът не е сторил нито едно от двете неща. Съгласно константата съдебна практика преценката за нищожност на неустойката поради накърняване на добрите нрави следвало да се прави за всеки конкретен случай към момента на сключване на договора при използването на критерии като естеството на задълженията, изпълнението на които се обезпечават с неустойка; дали изпълнението на задължението е обезпечено с други правни способи - поръчителство, залог, ипотека; съотношението между размера на уговорената неустойка и очакваните от неизпълнение на задължението вреди и други. Неустойката следвало да се приеме за нищожна, ако единствената цел, за която е уговорена, излиза извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции /Решение № 776 от 5.01.2011 г. на ВКС по гр. д. Ле 969/2009 г., IV г. о., ГК, докладчик съдията Марио Първанов/. В настоящия случай при сключване на процесния кредит ищцата не била представила каквото и да било обезпечение, което да гарантира дори и в минимална степен интереса на кредитора от връщането на сумата по договора за заем. Не било налице соченото неизпълнение на чл. 11, ал. 1, т.20 ЗПК В приложимите по договора Общи условия правата на потребителя по чл. 29 ЗПК ясно били посочени чл. 7, ал. 3 на същите, а кредиторът изпълнил задължението си по чл. 11, ал. 1, т. 20 ЗПК. В договора ясно бил посочен фиксиран годишен лихвен процент, приложим към договора за кредит, а в погасителния план били посочени по пера за всяка една анюитетна вноска размера на главницата, възнаградителната лихва и евентуално дължимата неустойка, в случай на неизпълнение на задължението на потребителя да предостави обезпечение по чл. 6 от договора. Следвало да се вземе предвид, че изискването за посочване на лихвен процент на ден било относимо към договори за кредит, в които е уговорен променлив, а не фиксиран лихвен процент, както било в настоящия случай. Заявява, че прави възражение за прекомерност по чл. 78, ал. 5 ГПК за

претендираше от ищеца адвокатско възнаграждение. Моли съда да отхвърли изцяло предявените искове срещу „С.К.“ ООД като неоснователни и недоказани. Моли съда в полза на представляваното от него дружество да бъдат присъдени сторените съдебно-деловодни разноски.

Страните в писмени становища поддържат твърденията си в исковата молба и в отговора.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено следното от **фактическа и правна страна**:

Относно наличието на облигационно правоотношение между страните на ****.2021 г. М. 3. е сключила договор за потребителски кредит № **** със „С.К.“ ООД. Страните се договорили за отпуснатия заем да бъде в размер на 600 лева, видът на вноската била месечна, броят на погасителните вноски – 8, размерът на месечния лихвен процент не бил посочен. В чл. 6.1 от Договорът било посочено, че заемателят се задължава да предостави на кредитора едно от следните обезпечения: поръчител или банкова гаранция, които да отговарят на определени от кредитора условия. В чл. 6.2 страните договорили, че в случай на непредоставяне на обезпечение, на кредитополучателя ще бъде начислена неустойка в размер на 526,51 лв. По делото е назначена и изслушана съдебно-счетоводна експертиза вх. № 4275 / 21.03.2024г. Установено е, че годишният процент на разходите по договор за паричен заем № ****, ако в него не се включва вземането за неустойка е 48,2966 %.

Предявен е установителен иск с правно основание чл. 26, ал. 1, пр. 2 от ЗЗД, вр. чл. 22 от ЗПК, вр. чл. 19, ал. 4 от ЗПК, под евентуалност чл. 26, ал. 1, пр. 3 от ЗЗД за признаване за установено в отношенията между страните, че чл.6 ал.2 - неустоечната клауза от сключения между тях договор за потребителски кредит № **** е нищожна.

Най-напред следва да се обсъди направеното от ответника възражение, че не е процесуално легитимиран да отговаря по предявения иск, тъй като през 04.2023 г. прехвърлил своите права по процесния договор за заем на цесионера „АПС Б.Б.“ ЕООД. В случая, уведомявал надлежно ищеца за прехвърлянето на процесното вземане. По настоящото производство ответникът не представи доказателства в подкрепа на това си твърдение, поради което съдът приема, че не е доказано, че такъв договор е бил сключен и че длъжникът е надлежно уведомен за това прехвърляне, поради което титуляр на процесното вземане продължава да бъде ответникът, поради което и същият е надлежно легитимирана страна да отговаря по предявения иск.

Съдът намира, че клаузата по чл.6, т.1 и по чл.6 т.2 от договора за паричен заем е неравноправна, защото изискването за предоставяне на обезпечение, чрез поръчителство или банкова гаранция, съдържа множество изначално поставени ограничения и конкретно определени параметри. Уговорена по този начин неустойката обезпечава не пряко изпълнението на

задълженията за връщане на главницата и заплащане на възнаградителната лихва по заема, а изпълнението на задължението за предоставяне на обезпечение. Така уговорена неустойката се дължи независимо от своевременното изпълнение на задълженията за главница и лихва съобразно уговорения погасителен план.

Съдът приема, че така уговорената неустойка по своя характер притежава санкционна функция, но не зависи от вредите от това неизпълнение, а цели да се кумулира със задължението (вкл. е предвидена като размер от погасителните вноски), което се отклонява от обезпечителната и обезщетителната си функция, което противоречи на принципа на добросъвестността. С оглед обстоятелството, че същата е включена наред с основното задължение по погасителния план също води до извод, че не цели обезпечаване на кредита, а скрито възнаграждение, без да е включено в ГПР, с което на самостоятелно основание заобикаля закона с оглед чл. 19, ал. 4 ЗПК вр. пар. 1 ДР ЗПК. Съгласно чл. 19 ЗПК - ГПР изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи и бъдещи (лихви, преки или косвени разходи, комисионни, възнаграждения), като в него не се включват разходите, които потребителят дължи при неизпълнение на договора. Уговарянето на възнаграждение за присъщи на основния предмет на договора услуги заобикаля ограничението на чл. 19, ал. 4 ЗПК - ГПК да не е по-висок от пет пъти размера на законната лихва.

С невключването на скритото възнаграждение се постига заблуждаваща търговска практика по см. на С-453/10 на СЕС. Уговорката има неравноправен характер, от което следва неравноправен характер на договора относно цената на отпуснатия кредит. При включване на това скрито възнаграждение, размерът на ГПР нараства и по размер нарушава чл. 19, ал. 4 ЗПК, следователно с оглед чл. 19, ал. 5 ЗПК, предвиждащ, че клаузи в договор, надвишаващи определените по ал. 4, се считат за нищожни. Чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК урежда, че договорът за потребителски кредит съдържа ГПР по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 към ЗПК начин, т. е. договорът за кредит следва да съдържа ГПР с вярно и коректно посочване, което ще е такова, ако съответства на параметрите на договореното във връзка със задълженията на потребителя, неговите преки и косвени разходи. Ето защо в случая е налице нарушение на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК – непосочване на годишен процент на разходите, и приложение следва да намери нормата на чл. 22 ЗПК.

С оглед на гореизложеното искът като основателен следва да се уважи.

По разноските: С право на такива разполага ищецът, който е бил представляван по реда на чл. 38 ЗАДв., поради което в полза на Еднолично адвокатско дружество „Д. М.“, БУЛСТАТ: 177492004, ****, следва да се

присъди адв. възнаграждение по чл. 38, ал. 2 ЗАДВ. Според чл. 38, ал. 2 ЗАДВ. ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноси, адвокатът (осъществил безплатна адвокатска помощ и съдействие) има право на адвокатско възнаграждение в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2 НМРАВ. В такива случаи съдът осъжда другата страна да заплати възнаграждението на съответния адвокат. Предметът на спора, с който е сезиран съдът не е сложен, релевантните факти не са многобройни, а дори стандартни, доколкото и този адвокат е процесуален представител на множество ищци с еднотипни дела - искове на потребител срещу дружества за бързо кредитиране, поради което следва да бъде присъденото адв. възнаграждение в размер на 480 лв. с ДДС (с оглед данните за регистрация по ДДС).

Ищецът е претендирал разноси и при този изход от спора по правилото на чл. 78, ал. 1 от ГПК такива следва да бъдат присъдени съобразно изхода от спора в размер на 55 лв. за заплатена държавна такса, за съдебно удостоверение.

С оглед изхода на делото, КРС

РЕШИ:

ПРИЗНАВА за установено по предявения от М. С. З., ЕГН *****, постоянен адрес: ****, срещу „С.К.“ ООД, с ЕИК: 202531869, със седалище и адрес на управление: ****, представлявано от Н.П.П., че клаузата по чл.6.2 – неустоечна клауза от сключения между тях договор за потребителски кредит № **** / ****.2021 г. е нищожна на основание чл. 26, ал. 1от ЗЗД вр. чл. 143, ал. 2, т. 5 ЗЗП.

ОСЪЖДА на основание чл. 38, ал. 2 ЗАДВ. „С.К.“ ООД, с ЕИК: 202531869, със седалище и адрес на управление: ****, представлявано от Н.П.П. да заплати на Единолично адвокатско дружество „Д. М.“, БУЛСТАТ: 177492004, ****, разноси по делото за адвокатско възнаграждение в размер на 480 лв.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, „С.К.“ ООД, с ЕИК: 202531869, със седалище и адрес на управление: ****, представлявано от Н.П.П. да заплати на М. С. З., ЕГН *****, постоянен адрес: ****, разноси от 55 лв. за заплатена държавна такса, за съдебно удостоверение.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред ОС – Стара Загора в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Казанлък: _____